

Kiimingin – Jäälän
vesienhoitoyhdistys

Vuoden Vesistökuunnostaja 2023

Omatoiminen luontotyö – positiivisuuden ilmentymä

Oulun XIX kaupunkisuunnitteluseminaari

14.10.2025

Birger Ylisaukko-oja

Kiimingin – Jäälän vesienhoitoyhdistys ry

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

metsäkeskus

KSupermarket
JÄÄLI

Kiimingin - Jäälän
vesienhoitoyhdistys

Vuoden vesistökuunnostaja 2023

Keidas keskellä Oulua

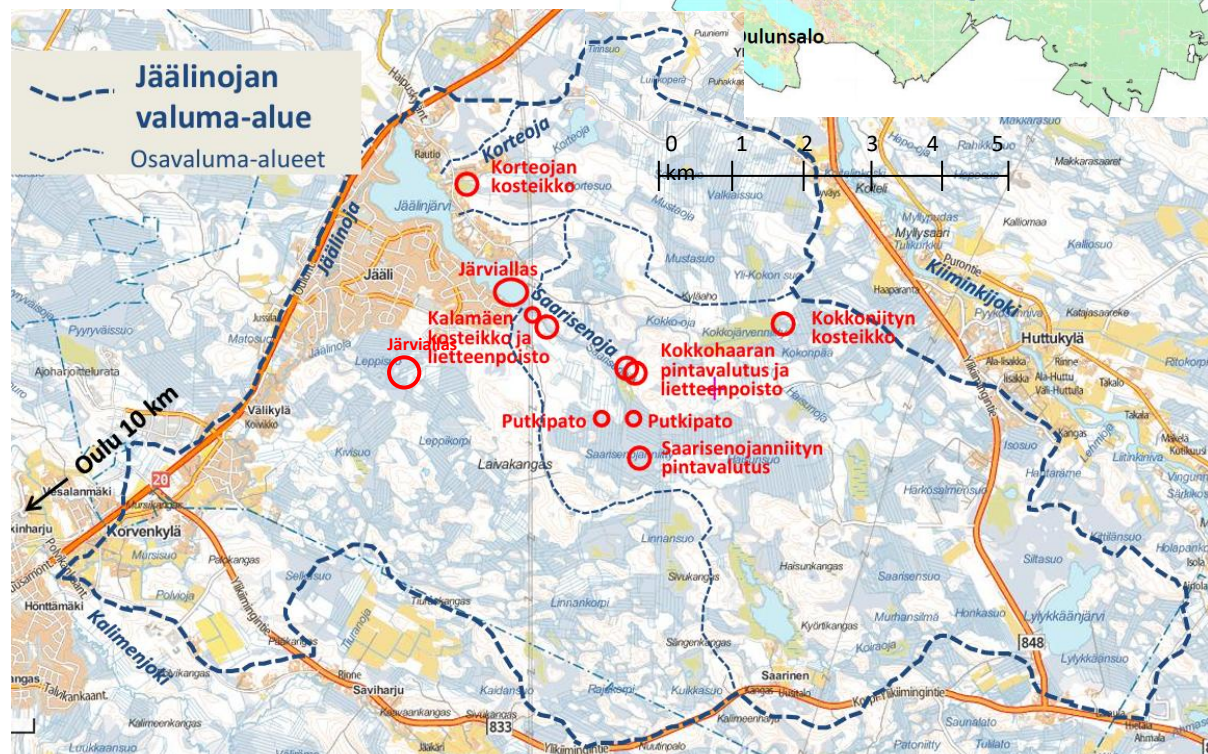
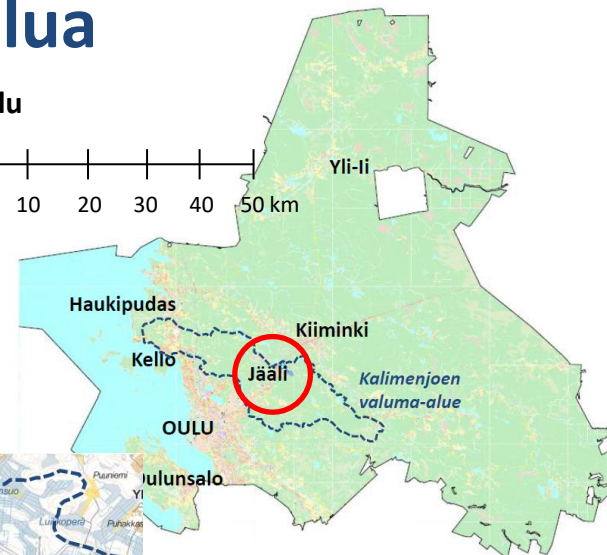
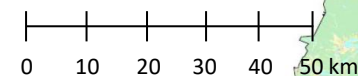
- ☐ Jääli: 5000 asukkaan kaupunginosa Oulussa
- ☐ Yhdistys perustettu 2011
- ☐ Kuormitus selvitys diplomityönä 2012
- ☐ Kymmenen vesienhoitorakennetta valuma-alueella

- kosteikoita
- pintavalutusta
- laskeutusaltaita
- putkipatoja

- ☐ Hoitokalastusta
- ☐ Vesitutkimuksia
- ☐ Koekalastuksia
- ☐ Kyselytutkimuksia
- ☐ Vaikuttamista
- ☐ Vesienhoidon käsikirja
- ☐ Historiikki: "Vesienhoidon kansallinen ikoni"

www.kiiminginjaalinvedet.net

Oulu

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

metsäkeskus

KSupermarket

JÄÄLI

Jäälinjärven pulmat 2011

- ☐ Löyhä pohjasedimentti
 - kiintoainesta valunut vuosikymmeniä
 - kiintoaines = rauta/humussaostumaa
- ☐ Sinilevä ja limalevä
 - kiintoaineen mukana ravinteita
 - ranta-alueen kuormitusta
 - sisäinen kuormitus:
 - pohjalle laskeutuneet ravinteet palaavat veteen
 - särkikalat voimistavat ilmiötä
- ☐ Särkikaloja liikaa
- ☐ Tuloveden "töhnä"

Näin järven ravintoketju toimii

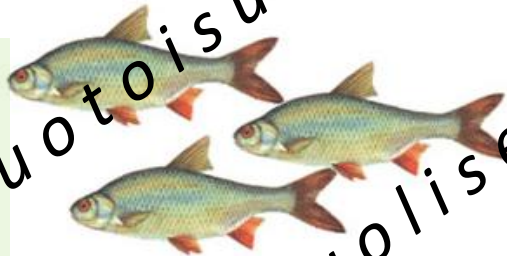
Rehevä järvi, paljon ravinteita:

Paljon särkiä

Vähän eläinplanktonia,
koska särjet syövät.

Paljon leviä, koska
niiden syöjiä on vähän.
Joukossa sinilevää ja limalevää

Petokaloja (ihmisten ruokaa)

Särkikaloja (planktonsyöjiä)

Vesikirppuja (eläinplankton)

Leviä (kasviplankton)

Hoitokalastus: vähennetään särkiä

Pienet ahvenet kasvavat
ja muuttuvat petokaloiksi

Vesikirput lisääntyvät
koska särkiä on vähemmän

Levät vähenevät, koska
vesikirput syövät ja
niitä on paljon

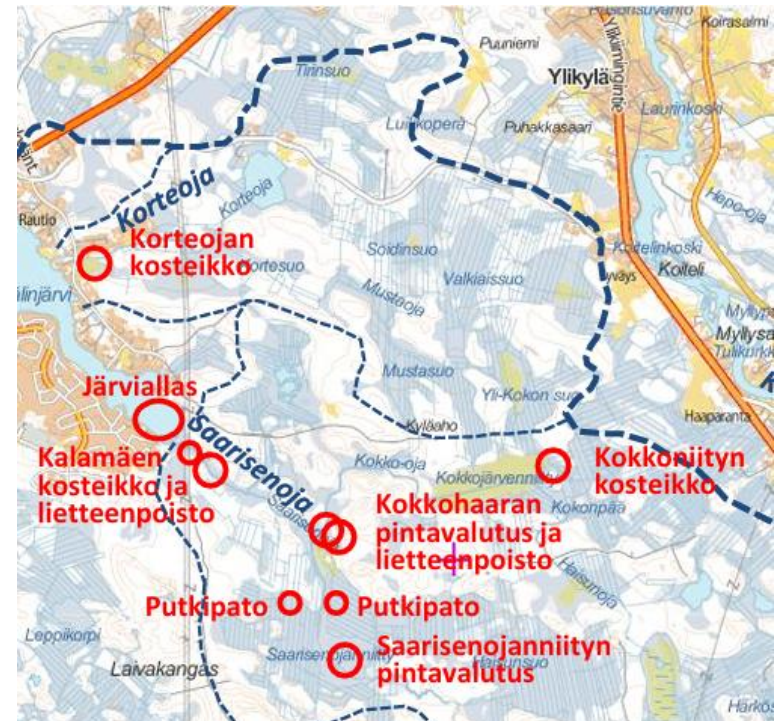
Monimuotoisuutta
mutta tasapuolisesti

Mitä tehtiin...

- Vähennettiin särkiä

- Viemäri
- Ranta-asukkaan ohje
- Kosteikoita, pintavalutusta ...
- Putkipatoja...

Missä mennään?

Kuva: Oulun 4H-yhdistys

- Ei sinilevähaittaa 2015 jälkeen
- Ei limalevähaittaa
- Kalakanta kunnossa
- Oulun paras uimavesi (bakteriologisesti)
-
-

Onko järvi siis kunnossa?

Kyllä, mutta...

Kiimingin - Jäälän
vesienhoitoyhdistys

Vuoden Vesistökuunnostaja 2023

... vesi on tummaa ja sameaa,
kun järveen tulee tonneittain rautaa

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

metsäkeskus

KSupermarket

JÄÄLI

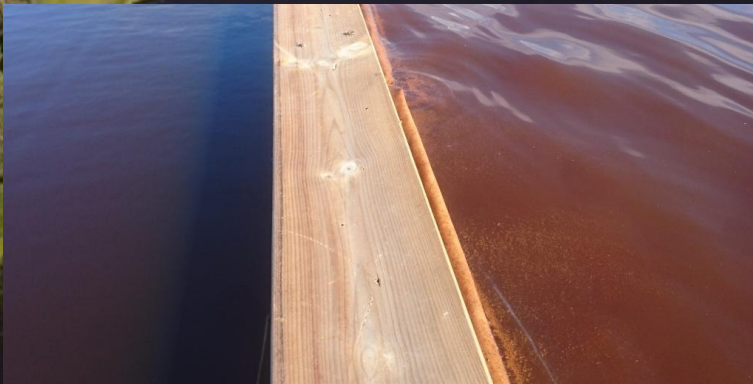
Järvi katkaistiin => 3,5 ha laskeutusallas

Kokkohaara

Kalamäki

Saarisenoja

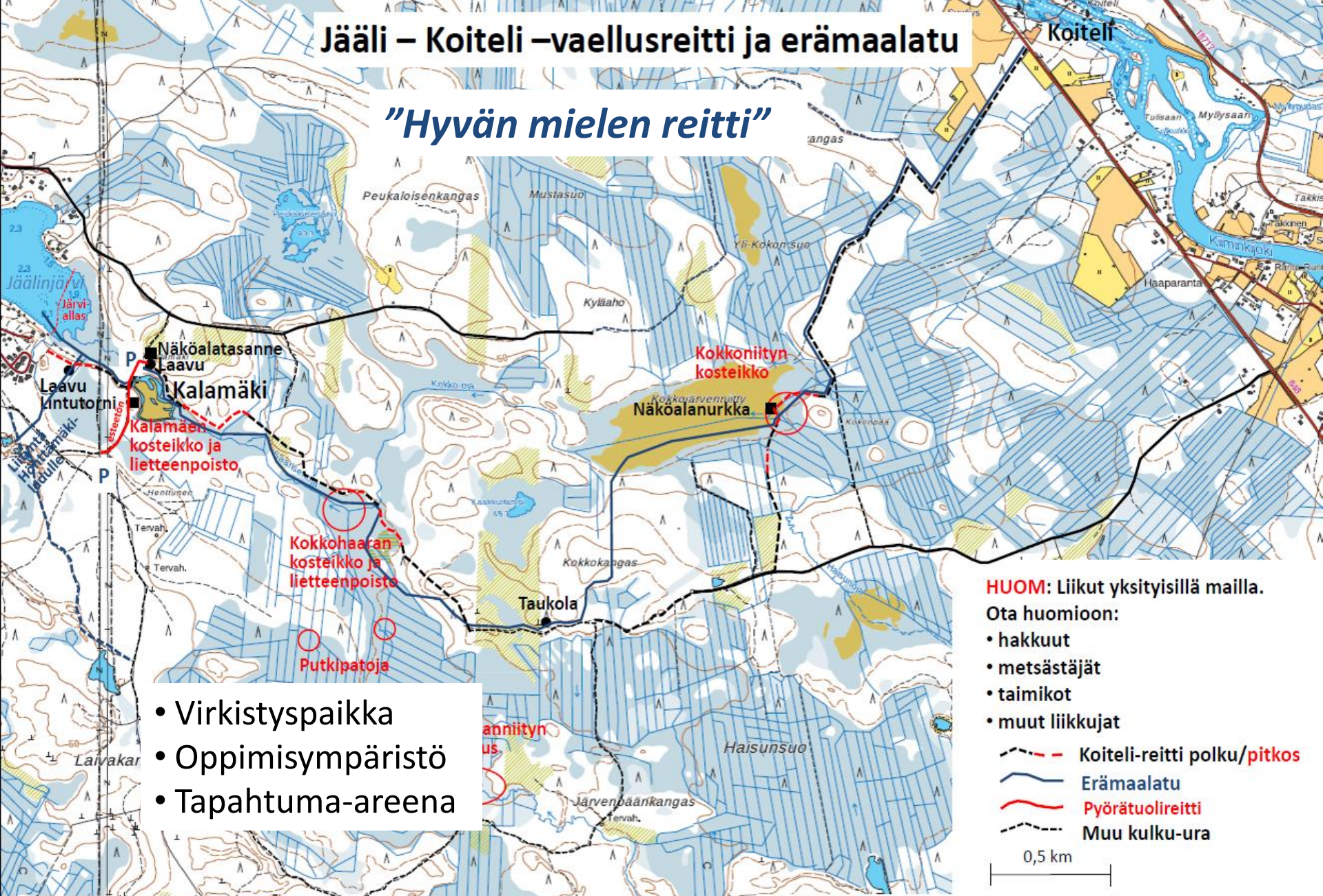
Järviallas

Kuva: Jaco Hubregtse

Jääli – Koiteli –vaellusreitti ja erämaalatu

"Hyvän mielen reitti"

- Virkistyspaikka
- Oppimisympäristö
- Tapahtuma-areena

HUOM: Liikut yksityisillä mailla.

Ota huomioon:

- hakkuut
- metsästäjät
- taimikot
- muut liikkuajat

- Koiteli-reitti polku/pitkos
- Erämaalatu
- Pyörätuolireitti
- Muu kulku-ura

0,5 km

Kohtaamisten prioriteetti: lapset ja nuoret

Ajankohtaisia kohtaamisia:

- LC Jääli: polku luontoon 29.8.
- Alaluokkien kalapäivä 18.9.
- Metsäpäivä 30.9. (8. lk, 4H-yhdistys)
- MOK-viikko (8. lk)
- Sukupolviruokailu kappelissa (7. lk)
- Nuorten yö
- Koulun Koiteli-vaellus keväällä
-

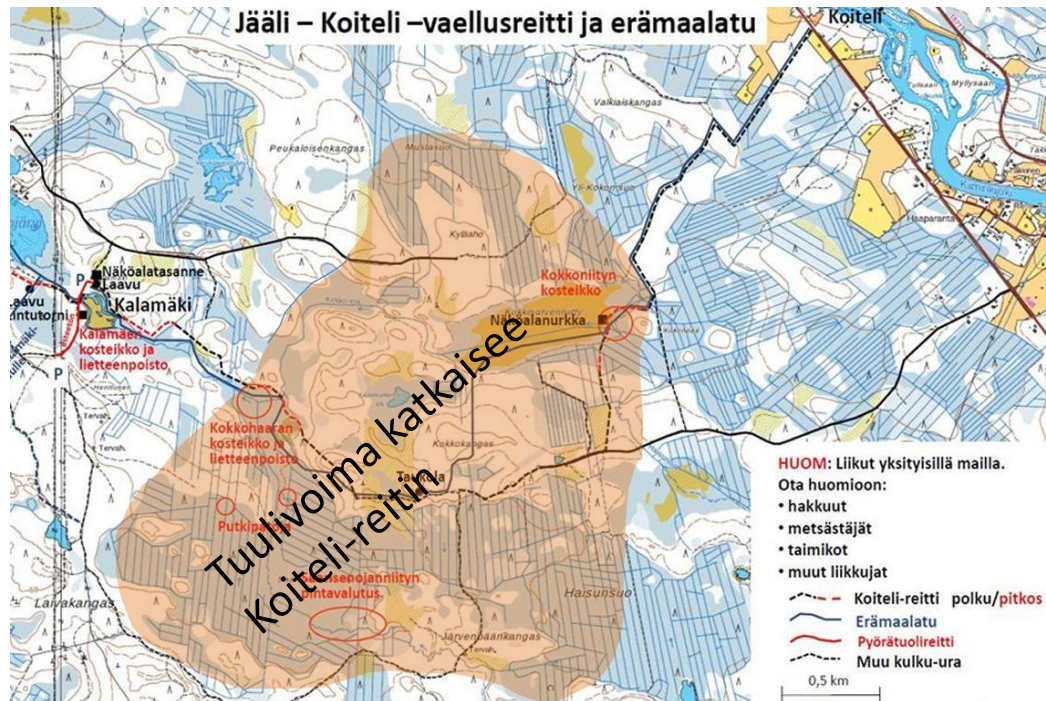
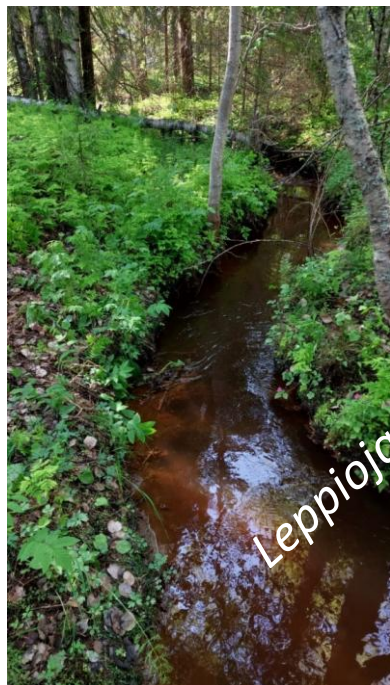

=> ei ilkivaltaa!

Odopus kaupungille: tehdään yhdessä

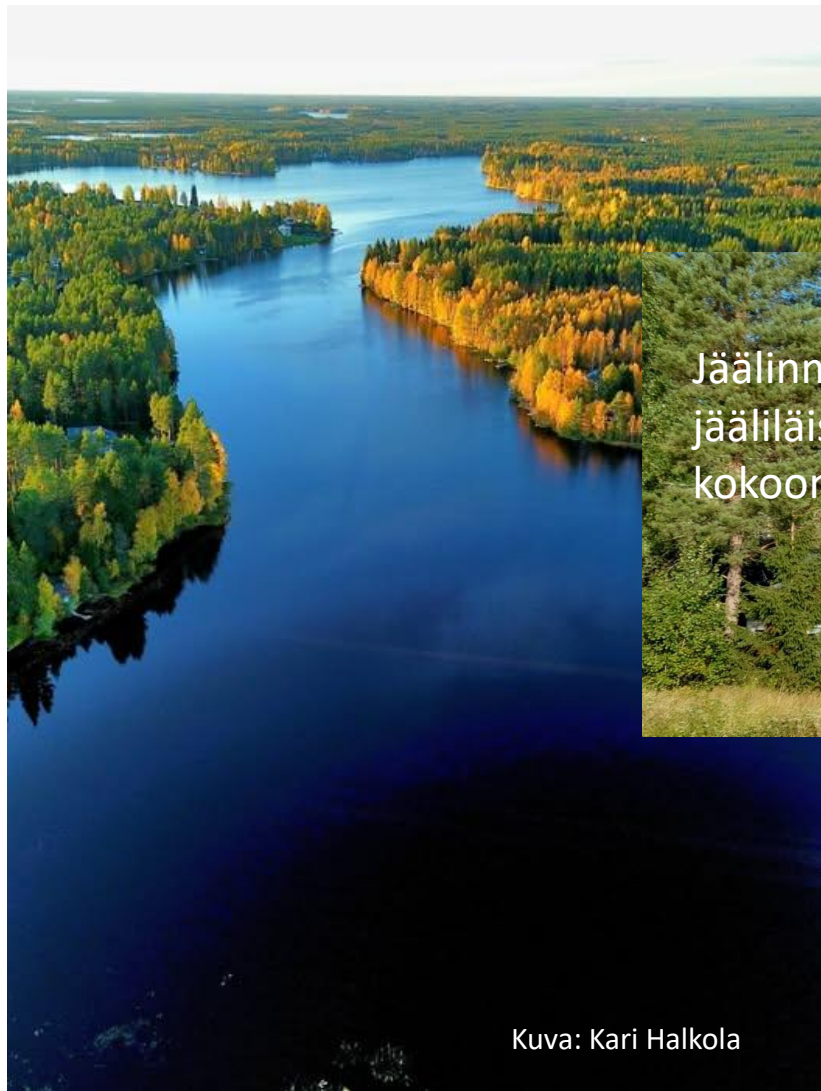
Vältettäis myös vahinkoja!

Kiimingin - Jäalin
vesienhoitoyhdistys

Vuoden Vesistökuunnostaja 2023

Kuva: Kari Halkola

Päivän teema: luontopositiivisuus
=

Luonto + Kohtaamiset

Jäalinmajasta
jääliläisten
kokoontumistila

Ei unohdeta ihmisiä!

Kiitos!

www.kiiminginjaalinvedet.net

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

metsäkeskus

K Supermarket
JÄÄLI